

Muz 242

1
22/eln. 12-1933. számú
rendelettel.

H-1-a.

Titkos!

Titkos leltárba
felveendő.

TERVEZET.

UTASÍTÁS

A TÖBORZÁS ÚTJÁN ÖNKÉNT JELENT-
KEZETTEK PRÓBASZOLGÁLATRA VALÓ
ALKALMASSÁGÁNAK ELBÍRÁLÁSÁRA.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1933

Muz 242

Kiadatott a 114.322/eln. 12-1933. számú
rendelettel.

H-1-a.

Titkos!

Titkos leltárba
felveendő.

TERVEZET.

UTASÍTÁS

A TOBORZÁS ÚTJÁN ÖNKÉNT JELENT-
KEZETTEK PRÓBASZOLGÁLATRA VALÓ
ALKALMASSÁGÁNAK ELBÍRÁLÁSÁRA.

A m. kir. honvédelmi minisztérium kiadványa.

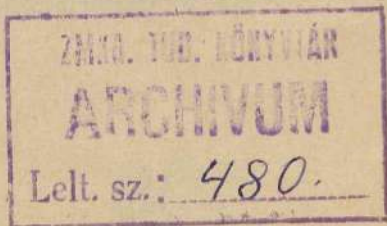

sz 379

BUDAPEST

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA

1933

1913

1. §.

Általában.

A honvédségi szolgálatra jelentkezőknek alkalmasságuk vagy alkalmatlanságuk tekintetében való orvosi megvizsgálása a honvédorvosnak legnagyobb felelősséggel járó hivatalos kötelességei közé tartozik.

A jelentkezőket a legnagyobb lelkiismeretességgel, gondossággal és elővigyázattal kell megvizsgálni, hogy a honvédségi szolgálat teljesítésére csak oly önként jelentkezők vétessenek fel, akik a honvédségi szolgálat követelményeinek teljesen megfelelnek.

A jelentkezők megvizsgálására és megítélésére nézve minden egyes esetre alkalmazható útmutatás nem adható; ennél fogva a jelen szabályzatban csak általános alapelvek és támpontok jelöltetnek meg, hogy az orvosok egyéni nézetei között az eltérések a lehetőséghez képest kiküszöböltesse.

2. §.

A fogyatkozások bejelentésénél követendő eljárás.

A honvédorvosnak mindenekelőtt a jelentkezőt meg kell kérdezni, vajjon van-e valami fogyatkozása és ha igen, ez miben áll.

Mindenekelőtt ezeket a fogyatkozásokat kell megvizsgálni és ha ez esetben olyan fogyatkozást állapít meg, amely a jelentkezőt a *szolgálatra alkalmatlanná teszi*, a további megvizsgálás elmarad.

Ha valamely fogyatkozás alaposabb vizsgálatot tesz szükségessé, a jelentkező az orvos indítványára, az aznapi toborzás befejezéséig visszatartható.⁴⁶

Ha olyan fogyatkozásról van szó, amely az orvos nyilatkozata szerint, a toborzási helyen kellő módon meg nem ítéltető (mivel az csak hosszabb ideig tartó, avagy műszerekkel végrehajtandó vizsgálat, vagy hosszabb megfigyelés útján történhetik), a honvédorvos a jelentkező állítólagos

baja nemének és fokának megállapítása végett, ha az illető egyébként a honvédségi szolgálatra alkalmasnak találtatik, *a legközelebbi honvéd és közrendészeti kórházba való küldését javasolhatja.*

3. §.

Általános vizsgálat.

A megvizsgálásnak a szeméremérzet lehető kímélésével és minden tekintetben emberséges módon kell történnie; valamely baj jelen nem létének megállapítását célzó kísérleteknek sohasem szabad erőszakosan, vagy olyan eszközökkel történniök, melyek alkalmazása által a megvizsgált kárt szenvedhetne.

Az általános vizsgálatához a honvédorvos a jelentkezőt, testmagasságának megmérése után, a világosság felé fordítva, sík talajon néhány lépésnyire maga elé lépteti. A lábait akként téteti egymáshoz, hogy öregujjainak bütykei, belső bokái és térdei egymást érintsék. Karjai szabadon lógjanak le, teste pedig egyenes állásban legyen. Most az orvos megvizsgálja a tagok alkotását és azoknak a testhez való arányát általában; eközben alkalma nyílik az esetleges bőrbetegségeket is megállapítani.

4. §.

Részletes vizsgálat.

Az általános megvizsgálás után a honvédorvos a részletes vizsgálatra térjen át.

A) Fej.

A fejen megfigyeli, hogy az nem szokatlanul nagy, vagy idomtalan-e, továbbá, hogy annak hajzatos részén kinövések, vagy mélyedések, bőrkiütések vagy daganatok nem észlelhetők-e.

a) Arc, látóképesség.

Az egész arc megszemléléséhez a szemek megvizsgálásának kell esatlakoznia.

Mindenekelőtt a szemhéjakat, pillákat és könnyszerveket kell megvizsgálni rendes működésükre, azután a kötőhártyát, (a felső szemhéjak kifordításával) és erre mindkét szemet,

úgy egyenkint, mint a másikhoz viszonyítva, állás, nagyság és keménység (ruganyosság) tekintetében. Azután a tükhártyának, a szaruhártyának, a szivárványhártyának a szemrészben látható részét és a lencsének a pupillában levő részét, amennyiben megtekintésük más segédeszközök igénybevétele nélkül lehetséges, kell megvizsgálni.

Ha az orvos eme vizsgálatnál, a melléklet 15—25. tételszámai alatt felsorolt fogyatkozások közül egyetlenegy olyant sem talált, mely az önként jelentkezőt alkalmatlanná tenné, megkérdezi őt arra nézve, hogy jól lát-e. Ha az igenlő feleletet ad, minden további vizsgálat elmarad.

Ha ellenben az orvos olyan kóros elváltozást talál, mely magában még nem állapítja meg a megvizsgált alkalmatlan voltát, vagy a jelentkező azt állítja, hogy rosszul lát, akkor a látóélességet a később meghatározott módon meg kell vizsgálni és ha a látóélesség nem felel meg a mellékelt jegyzék 14. tételszámában meghatározott követelményeknek, akkor a fogyatkozás megállapítása céljából, az illetőt honvéd és közrendészeti kórházba kell átadni.

A látóélesség vizsgálata, a Snellen-féle betű- vagy vonaltáblák segítségével, mindkét szemem 6 méter távolságra történik. Ha ez alkalommal mindkét szemem a betűtáblán 6/12, illetőleg a vonaltáblán 6/10, látóélesség mutatkozik eredmény gyanánt, vagy egyik szemem 6/6 (6/5) és a másik szemem legalább 6/24, (6/20) a látóélesség, akkor az illető alkalmas és további vizsgálatra nincsen szükség.

Ha a látóélesség ezen számoknál kisebb, akkor a honvédorvos tartozik azt a javaslatot tenni, hogy az önként jelentkező, látóélességének megállapítása végett, honvéd és közrendészeti kórházba küldessék és csak az erre vonatkozó lelet alapján adhat véleményt.

A híradó- és utászcsapatnál állományba vett jelentkezők tényleges szolgálatra, illetőleg első katonai kiképzetésre való bemutatásuk alkalmával színvakságra és színérzékenységre is megvizsgálandók, mely fogyatkozásokban szenvedők a nevezett csapatoknál való szolgálattételre nem alkalmasak.

A vizsgálat a Nagl-féle színvizsgálati módszer szerint végzendő.

b) A szaglás szerve.

A honvédorvos megvizsgálja az orrot és annak szomszédrészeit, meggyőződést szerez az orrjáratok átjárhatóságáról.

gáról és megvizsgálja, hogy nincsenek-e az orron horpadások, az orrüregekben fekélyek vagy daganatok.

c) A száj és szájüreg.

Ezután az ajkak vizsgálata következik azok rendes alkatára nézve. A vizsgáló honvédorvos kinyitítja a jelentkező száját és meggyőződést szerez az állkapocs mozgékonyaságáról, a nyelv, a szájpadrás, torok, fogak és az íny minőségéről: egyidejűleg arra is ügyel, hogy nincse-e nyál-sipolya, hogy lehelete nem bűzös-e és hogy az egyén beszéd- és hangszervei nem hibásak-e.

d) A hallás szerve.

A hallási szerv megvizsgálásánál a honvédorvos legelőször is megtekinti a fül környékét és főleg a csecsenyüjtvány környékén gyakrabban előforduló esonthegekre ügyel; megvizsgálja továbbá, vajjon nem szűkült vagy elzáródott-e a külső hallójárat, nincse-e kifolyás belőle, nincsenek-e abban új képletek; azután megvizsgálja a dobhártya minőségét, különösen arra nézve, vajjon az nincse-e átlyukadva. Ezen vizsgálat alatt halk hangon feltett kérdések által igyekszik magának meggyőződést szerezni, hogy a megvizsgált jól hall-e. Ellenben mindazokat, kikre nézve — mint lezajlott vagy objectíve nem észlelhető kórfolyamatok után — csupán csak a működési zavar (a nagyothallás foka) mérvadó az osztályozásnál, honv. és közr. kórházba kell átadni. A toborzási helyen a hallási szervnek csak azon tárgyilag észlelhető megbetegedései ítélhetők meg, melyeknek kórfolyamatai, vagy ezek következményei magukban véve, tekintet nélkül a netán meglevő működési zavarra, az alkalmasságot kizárják.

A hallóélesség beszéd útján zárt és lehetőleg zajtalan helyiségben, suttogó, de tagozott (tisztán kimondott) beszéd segítségével vizsgálendő meg; ezen beszéd oly kifejezett legyen, hogy egyes szavak rendes hallással bíró egyének által a szabadban, mérsékelt légrézgs és nyugodt környezet mellett 2 méternyi távolságban tisztán érthetők és utánmondhatók legyenek. Ez zárt helyiségben, suttogó hangú és tagozott beszéd mellett, rendszeren 22 méternyi közepes hallótávolságnak felel meg.

A hallóképesség megítélésénél egyes összefüggés nélküli, lehetőleg egyenlő hangsúllyal kiejtendő szavakat kell használni, azonban egy és ugyanazon szónak ismétlése kerülendő

és azon körülmény is tekintetbe veendő, hogy a magánhangzók biztosabban és nagyobb távolságban érthetők meg, mint a mássalhangzók. Arra is ügyelni kell, hogy a jelentkező a kimondott szavakat a szájról le ne olvashassa.

Mindegyik fül külön-külön vizsgálendő meg akképen, hogy az egyik fülnek vizsgálata közben a másik megnevesített ujjal, lehetőleg légmentesen elzárandó, a vizsgálendő fül pedig egyenesen a beszélő felé fordítandó. Egyoldali nagyothallásnál csalódás elkerülése végett fontos a rendes hallású fül gondos elzárása.

B) A nyak.

A nyakon a honvédorvos megvizsgálja annak alakját, annak mozgathatóságát és irányát, hogy vannak-e rajta daganatok, sipolyok vagy hegek, továbbá a fejnek tartását és megfigyeli a nyaki erek netalán rendellenes lüktetését.

C) A mell.

A mellen a mellkas alkatát, bőségét és hosszát, szélességét és mélységét, úgyszintén a kulcsesontoknak, a kulcsesontárcoknak, a mellesont-, a kardpore- és a bordáknak minőségét meg kell vizsgálni arra nézve, hogy nincsenek-e rajtuk eltorzulások vagy egyéb kóros elfajulások.

A honvédorvos belátása szerint a mell bőségét is megállapítja. Ez minden esetben külön-külön a legmélyebb be-, illetőleg kilégzés mellett történik.

A honvédorvos a megvizsgálattal ismételve mély lélegzetet vétet, hogy megítélhesse, vajjon a légzés könnyen és szabadon történik-e. Ez alkalommal különösen ügyel a netán azonnal fellépő köhögésre és annak hangjára; azután megvizsgálja a szív és szívlüktetés minőségét.

Kétes esetekben, vagy ha a légzési vagy vérkeringési szervek betegségei gyaníthatók, a kórismezés fizikai segéd-eszközei (kopogtatás, hallgatódzás) alkalmazandók.

D) Az altest.

Az altesten figyelembe kell venni annak abszolút és relatív terjedelmét, továbbá azt, vajjon annak a falain vagy magában a hasüregben nincsenek-e daganatok; milyen a köldök és milyenek a lágyékesatornák és vajjon azoknak kitérülése vagy bélelőesések (sérvek) észlelhetők-e. Ezen két utóbbi fogatkozás megállapítása végett a megvizsgálattal erősen a markába fuvatunk.

Végül a medence alkata vizsgálendő meg.

E) A nemi szervek.

A nemi szerveknél a himvessző, az ondózsínór, a herék a herezacskóval és gáttal együtt behatóan megvizsgálandók, hogy a húgyeső a rendes helyen végződik-e és bír-e kellő nyílással, meg van-e mindkét here, hol fekszenek, található-e a herezacskóban vagy az ondózsínóron sérvek, keményedések vagy másféle daganatok.

F) Gerincoszlop.

A honvédorvos a gerincoszlopnál megvizsgálja annak lefutását és a rendestől való esetleges eltéréseit és azt, hogy egyes csigolyák észrevehetőleg kiállók-e, duzzadtak-e, vagy megvannak-e kisebbedve.

A vizsgálatnál a jelentkező felső testét előre kell hajlítani; a kereszt és farkesikesont, úgyszintén a végbél nyílása is előrehajlított felső test mellett vizsgálandó meg, hogy az utóbbin aranyeres csomók, sipolyok, végbélelőésés, vagy más kóros állapotok nem észlelhetők-e.

G) Végtagok.

A végtagok vizsgálatánál tekintetbe veendő azok alakja, hossza, terjedelme és mozgékonytsága, továbbá a bőr és a vérerek minősége is.

Az egyes ízületek mozgékonytsága, hajlítása, nyujtása, közelítése és távolítása, forgatás által figyelendő meg.

a) A felső végtagok.

A felső végtagok vizsgálatánál a honvédorvos következőleg jár el:

A jelentkező karjait akként nyujtja előre, hogy tenyerei érintkezzenek, ebből a karok hosszának egyenlőségét itéli meg; továbbá a karokat a mellén keresztbe téteti és azokat a tarkójára viteti fel. azután pedig a feje fölött kinyujtva összetéteti, mely alkalommal a vállak egyenlőségét, vagy egyenlőtlenységét észleli; végre a kezeket a hátán keresztbe téteti.

Utóljára a megvizsgált kezeit a kézizületben minden irányban mozgattatja, ujjait ökölbe szoríttatja és ismét kinyujtja s e közben azok számát, helyzetét és minőségét megvizsgálja.

b) Az alsó végtagok.

Az alsó végtagoknál a honvédorvos azok alakját, hosszát és minőségét, valamint a térdek állását vegye figyelembe.

Valamelyik végtag látszólagos rövidülésének megbízható megállapítása céljából a honvédorvos megvizsgálja a medence állását, az illetőt hanyatt kinyújtózva lefekteti a padlóra és a végtagok hosszát mérőszalaggal megméri.

Hogy meggyőződést szerezhessen a végtagok ízületeinek rendes mozgékonyágáról, az előállítottat fel és alá járkáltatja és közben annak járását és lábujjainak állapotát megfigyeli.

5. §.

Az elmebeli állapot kipuhatólása.

Mialatt az orvos a jelentkező testi állapotát a fentebbi sorrendben megvizsgálja, alkalmat fog találni arra is, hogy alkalmas kérdések által a megvizsgáltnak elmebeli állapotát megismerje.

6. §.

A megvizsgáltak osztályozása.

A honvédorvos mindegyik megvizsgáltra nézve, vizsgálatának eredményéhez képest, a következő osztályozások egyikét tartozik kimondani:

1. *Arcvonalbeli szolgálatra alkalmas* («A»).
 - a) fogyatkozás nélkül;
 - b) X. fogyatkozással.
2. *Segélszolgálatra alkalmas* («S») X fogyatkozással.
3. *Jelenleg alkalmatlan*: X fogyatkozás miatt.
4. *Fegyver nélküli szolgálatra atkalmas* («Fn») X fogyatkozás miatt.
5. *Minden szolgálatra alkalmatlan* («Msza») X fogyatkozás miatt.

Ezen osztályozás kimondásánál a honvédorvost semmiféle módon befolyásolni nem szabad.

Az 1., 2., 4. és 5. alatti osztályozások toborzás szempontjából végleges osztályozások.

Az osztályozások közelebbi meghatározása.

1. *Arconal szolgálatra alkalmas*-nak kell nyilvánítani azon előállítottakat, akik erős és kitartást ígérő testalkat mellett egészségesek és akiknek semmi, vagy csak csekélyebb fogyatkozásaik vannak, úgy, hogy testileg és szellemileg a honvédségi szolgálat követelményeire teljesen alkalmasoknak látszanak.

Hogy a csekélyebb fogyatkozásokban szenvedők alkalmasságának megítélésénél mely határig lehet elmenni, a melléklet A) jegyzékéből tűnik ki.

2. *Segédszolgálatra alkalmas*-nak azokat az előállítottakat kell nyilvánítani, akik honvédségi szolgálatra általában még alkalmasak, mégis állandó fogyatkozásuk következtében, amely egészségüket ugyan nem befolyásolja, de az illetők teljesítőképességét korlátozza, csak fegyveres ör- vagy a foglalkozásuk szerinti segédszolgálatra alkalmasak.

Az itt tekintetbe jövő fogyatkozások megítélésére támpontul szolgál a melléklet B) jegyzéke.

Kevésbé fejlettek akik később megerősödhetnek és így esetleg a honvédségi szolgálatra való teljes alkalmasságot elérhetik, a korosztályuk jelentkezési évét követő esztendőben, illetve a még azután következő évben is jelentkezhetnek alkalmassági vizsgálatra (három korosztály). Ily jelentkezők segédszolgálatra általában csak a III. korosztályban osztályozhatók. Az I. és II. korosztályban kevésbé fejlettek, segédszolgálatra csak akkor osztályozhatók, ha ezenfelül még valamely a B) jegyzékben felsorolt fogyatkozásban is szenvednek s így a honvédségi szolgálatra való teljes alkalmasság elérésére már ezen okból ki van zárva.

3. *Jelenleg alkalmatlan*-nak azon I. és II. korosztálybeli előállítottakat kell nyilvánítani, akiknek gyenge testalkotása még elegendő megerősödésre nyújt kilátást, úgyszintén azokat is, kiknek oly betegségeik, vagy fogyatkozásaik vannak, amelyek utóbb vagy meggyógyulhatnak, vagy legalább annyira javulhatnak, hogy honvédségi szolgálatra alkalmasakká válhatnak.

Jelenleg alkalmatlan-nak osztályozandók továbbá azon I., esetleg II. korosztálybeliek, akiknek valamely, a melléklet C) és D) jegyzékében elősorolt oly fogyatkozásuk van, mely

ezen jegyzékekben közönséges betűvel van nyomtatva és amelynek ismételt megállapítása kívántatik.

A III. kórosztályban az előállítottakat kivétel nélkül véglegesen kell osztályozni.

4. *Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas*-nak azokat az előállítottakat kell osztályozni, akik olyan fogyatkozásban, vagy betegségben szenvednek, amely a test szabad mozgását nevezetesen a végtagok használatát akadályozza, vagy a szervezet fontos működését zavarja, továbbá azokat, akik nem rendelkeznek a szellemi és testi erő kellő mértékével és pedig annyira, hogy úgy a mindennemű fegyveres szolgálatra, valamint a segédszolgálatokra való alkalmasságuk is tartósan ki van zárva, azonban tekintettel a polgári élet-hivatásukra a népfölkelési szolgálathoz alkalmazhatók.

Ilyen fogyatkozások és betegségek a melléklet C) jegyzékében vannak felsorolva.

5. *Minden szolgálatra alkalmatlan*-ok azok az előállítottak, akik a melléklet D) jegyzékében felsorolt valamely nagyfokú fogyatkozásban szenvednek és ez által az illetőnek kereset-, illetőleg munkaképessége is tartósan akadályozva van.

A melléklet C) és D) jegyzékében közönséges betűkkel nyomtatott fogyatkozások ismételt megállapítása, illetőleg az ezekben szenvedőknek ismételt előállítása szükséges; a vastag betűkkel nyomtatottaknál elegendő azok *egyszeri* megállapítása a *végleges* osztályozáshoz.

8. §.

A bizottság elnökének és tagjainak felvilágosítása a honvédorvos által.

A honvédorvosnak a vizsgálat alkalmával arra kell törekednie, hogy a bizottság elnöke és nem orvos tagjai, amennyire csak lehetséges, a talált fogyatkozásról meggyőződést szerezhessenek.

Minden oly fogyatkozásnál tehát, mely a laikus által fel nem ismerhető, a bizottság elnökét és nem orvos tagjait az észlelt fogyatkozások jellemző tüneteire figyelmesekké teszi és ha előnyösnek mutatkozik, vagy kívánatos rövid szakszerű magyarázatot ad.

Jegyzéke

azon fogvatkozásoknak, amelyek

- A. különben meglevő testi alkalmasság mellett, az arevonalszolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki;
- B. az illetőnek csak segédszolgálatra alkalmasként való betoborzását engedik meg;
- C. az illetőnek csak fegyvernélküli szolgálatra alkalmasként való betoborzását engedik meg;
- D. minden szolgálatra alkalmatlanná tesznek.

Megjegyzés: A *C.* és *D.* jegyzékekben *vastag* betűvel nyomtatott fogvatkozásoknál a végleges osztályozáshoz elegendő azoknak egyszeri megállapítása; minden egyéb a *C.* és *D.* jegyzékekben közönséges betűvel nyomtatott fogvatkozások ismételt megállapítása, illetőleg az azokban szenvedők ismételt előállítására szükséges.

Tételszám	A fogyatkozás helye	A. Jegyzék.	B. Jegyzék.
		„Arvonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“ Azon fogyatkozások, melyek különben meglevő testi alkalmasság mellett az arvonalbeli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki	„Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“ Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.
1	I. A f e j e n é s p e d i g : a) A k o p o n y á n	A szabályos koponya nagyságától és alakjától való esekély eltérések.	
2		A hajzat állandó teljes elvesztése.	
3		Mozgatható, vagy a csonthoz nőtt hegek, melyek a katonai főveg viselését nem akadályozzák.	
4		Az agyműködést nem zavaró esekély fokú csonthorpadások a koponyán.	
5	b) Az arcon	Feltűnően el nem rúgató anyajegyek és jóindulatú kisdaganatok.	
6			Az arcizmok szokványos beteges rángása, mely a beszélőképességet nem befolyásolja.
7			
8	c) A hallás szervén	Nagyothallás mind a két fülön 4 méternyi hallótávolságig.	Nagyothallás mind a két fülön 1 méternyi hallótávolságig.
9		Nagyothallás az egyik fülön 1 méternyi hallótávolságig, a másik fülön legalább 6 méternyi hallótávolsággal.	Nagyothallás az egyik fülön 1 méternyi hallótávolságon alul, sőt egyoldali süketség is a másik fülön legalább 4 méternyi hallótávolsággal.

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmatlan.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Mza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p style="text-align: center;">A fej nagyfokú idomtalanlansága.</p>	
	<p>A koponyaesontok egyes részeinek állandó hiánya (esontlékelés után visszamaradt nyílások), koponyahorpadások agnyomással vagy agyizgalommal.</p>
<p>Az arcot nagyfokban elrútító daganatok, tüszjegyek és anyajegyek.</p>	
<p>Az arcizmoknak szokványos oly fokú beteges rángása, hogy általa a beszélőképesség gátoltatik.</p>	
<p style="text-align: center;">Gyógyíthatatlan nyál-sipolyok.</p>	
	<p style="text-align: center;">Sükettség mind a két fülön, süketnémaság.</p>
<p>Nagyotthallás az egyik fülön 1 méternyi hallótávolságon alul, a másik fülön legalább 1 méternyi hallótávolsággal.</p>	

Tételszám	A fogyatkozás helye	A. Jegyzék.	B. Jegyzék.
		„Arevonalszolgálatra alkalmas.” „A.”	„Segédszolgálatra alkalmas.” „S.”
		Azon fogyatkozások, melyek különben megleyő testi alkalmasság mellett az arevonalbéli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.	Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.
10	I. A f e j e n é s p e d i g : c) A hallás szervén		Az egyik fülkagyló hiánya.
11		A külső hallójárat teljes, vagy részleges elzáródása egyik, vagy mindkét fülön a 8. A. ill. a 9. A. pont alatti hallótávolsággal.	A külső hallójárat teljes elzáródása az egyik, vagy mindkét fülön a 8. B. ill. a 9. B. alatt megkövetelt hallótávolsággal.
12		A dobhártya egyszerű száraz átfűrődása a 8., illetőleg a 9. tételszám alatt megkövetelt hallótávolsággal.	
13			
14		I. A f e j e n é s p e d i g : D) A szemeken és azok környékén	A látóélesség csökkenése mindkét szemben bezárólag 6/12-ig, vagy a látóélesség csökkenése az egyik szemben 6/24-ig, a másik szem teljesen látóélessége mellett (javítás után).
15		A kötőhártya sérülései után visszamaradt kóros állapot a szem működésének befolyásolása nélkül. A szemhéjszélek kistokú állandó gyulladása, a pillaszőrök legnagyobb részének hiánya.	A szemhéjszélek súlyosabb állandó gyulladása. A pillaszőrök teljes hiánya, következményes könnyecsorgással.

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>Tömkeleg (Labyrinth) eredetű tartós szédülés.</p>	
<p>A külső hallójárat teljes elzáródása az egyik, vagy mindkét fülön a 9. C. alatti hallótávolsággal.</p>	
<p>Idült nehezen gyógyítható gennyes középfülgyulladás. (Kétes esetekben az állításkötelesnek „a gyógyíthatóság megállapítása“ céljából honv. és közr. kórházba való adása javasolható).</p>	
<p>A látóélesség csökkenése az egyik szemén bezárólag 6/24-ig, a másik szemén legalább 6/60 látóélességgel (javítás után).</p>	<p>A látóélesség csökkenése a C. jegyzékben meghatározott határon alul (javítás után).</p>
<p>A pillaszőrök befelé fordulása, ha a szaruhártyát súrolják. A szemhéjak minden olyan gyulladása, mely a szemgolyó vagy a szemhéjak szabad mozgását akadályozza. A szemhéjak be, vagy kifordulása, a szemhéjakat mozgató izmok hűdése. Nagyobb fokú részleges szemhéjhiány.</p>	

Tételszám	A fogatkozás helye	A. Jegyzék. „Arevonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“ Azon fogatkozások, melyek különben meglevő testi alkalmasság mellett az arevonalszolgálatra való alkalmatosságot nem zárják ki.	B. Jegyzék. „Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“ Azon fogatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.
16	I. A f e j e n é s p e d i g: d) A szemeken és azok környékén		
17		A kötőhártya idült gyulladása után visszamaradt kóros állapot a szem működésének befolyásolása nélkül.	
18			
19		Szivárványhártya hasadék a 14. A) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.	Szivárványhártya hasadék a 14. B) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.
20		Kisfokú kancsalság a 14. A) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.	Nagyfokú kancsalság (ha a kancsal szem szaruhártyájának széle, az egészséges szem egyenesen előre tekintésénél, a belső, vagy külső szemhéjszögletet érinti) a 14. B) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.
21	Szemrengés a 14. A) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.		

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmatlan.” „Fn.”</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék,</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.” „Msza.”</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>Idült könnytömlő gyulladás, könnytömlősipoly, a könnyutaknak gyógyíthatatlan elzáródása.</p>	
<p>Nagyfoku idült trachoma. Nagyobb terjedelmű hegeképződések a szem kötőhártyáján.</p>	
<p>A szaruhártya kitágulása és kidudorodása.</p>	
<p>A pupillaszélnek felénél nagyobb kiterjedésben való odanövése a szaruhártyához, vagy a lencsetekhez. Pupillazár.</p> <p>A mellső inbártyaöv kitágulása. Szivárványhártya hasadék a 14. C) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.</p>	<p style="text-align: center; color: red; opacity: 0.5;">VANDERKAMP KÖNYVTÁR</p>
<p>A szemgolyót mozgató izmok maradandó hűdése.</p>	

Tételszám	A foglalkozás helye	A. Jegyzék. „Arconalszolgálatra alkalmas.“ „A.“ Azon foglalkozások, melyek különben meglevő testi alkalmasság mellett az arconalbeli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.	B. Jegyzék. „Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“ Azon foglalkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.
22			
23			
24			
25	I. A f e j e n é s p e d i g : d) A szemeken és azok környékén.	Túllátás, astigmatismus, a szaruhártya, a lencse homályai az esetleges fénytörési hiba kiegyenlítése után a 14. A) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.	Túllátás, astigmatismus, a szaruhártya, a lencse homályai az esetleges fénytörési hiba kiegyenlítése után a 14. B) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.
26		Rövidlátás bezárólag 8 dioptriáig, a 14. A) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett (Javítás után).	Rövidlátás bezárólag 10 dioptriáig, a 14. B) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett (javítás után) de nem előrehaladó jelleggel.
27	e) A szaglászervén.	Az orrnak csekély el nem rúgó alakhibái.	Az orrnak oly betegségei és ujképletei melyek a beszéd értetőségét, illetve a légzést megnehezítik.

<p>C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p>D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>Szürkehályog, lencseficam, lencsehiány az egyik szemén.</p>	<p>Szürkehályog, lencseficam, lencsehiány mind a két szemén.</p>
<p>Az egyik szem hiánya, vagy vaksága, ha a másik szemén a látás élessége legalább 6/12.</p>	<p>Mindkét szem hiánya, vagy vaksága.</p>
<p>Idült központi vagy szét-szórt, súlyosabb recehártyagyulladás. A látóidegek idült megbetegedései. Teljes festenyhiány (Albinismus).</p>	<p>Glaucoma</p>
<p>Túllátás, astigmatismus, a szaruhártya, a lencse homályai az esetleges fénytörési hiba kiegyenlítése után a 14. C) tételszám alatt megkövetelt látóélesség mellett.</p>	<p>Túllátás, astigmatismus, a szaruhártya, a lencse homályai az esetleges fénytörési hiba kiegyenlítése után a 14. D) tételszám alatt megkövetelt látóélességgel.</p>
<p>Rövidlátás 10 dioptrián felül</p>	
<p>Az orrot elrutító nagyfokú alakhiba. Az orrnak oly betegségei és újképletei, melyek az arcot nagyon elrutítják. Az orr melléküregeinek idült gennyes megbetegedései. Ozaena (Sorvadós orrhurut).</p>	<p>Az orrnak nagy mérvben elrutító torzképződése a beszéd és lélegzetvétel jelentékeny megnehezítésével. Az orr hiánya.</p>

Tételszám	A fogyatkozás helye	A. Jegyzék. „Arvonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“ Azon fogyatkozások, melyek különben meglévő testi alkalmasság mellett az arvonalbeli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.	B. Jegyzék. „Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“ Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.
28	I. A f e j e n é s p e d i g : e) A saágiaszervev. f) A szájon és a szájüregeben.	Az ajkak nem feltűnően rütíté eltorzulása.	Egyszerű, az ajkpiron túl terjedő nyulajk feltűnő eltorzulás nélkül.
29		A fogak jelentékeny hiánya, amíg a rágóképesség jelentékenyen hátráltatva nincs megfelelő tápláltság mellett.	
30			
31			
32		Állesontok sérülése utáni állapot, mely a beszédet, illetve a rágóképességet nem hátráltatja.	
33		Kissé dunnyogó, nehézkés vagy kevésbé dadogó, de amellelt érthető beszéd.	Jelentékenyebb dadogás, ha a beszéd még érthető, idült gégehurut állandó rekedtséggel.
34	II. A nyakon	A fej csekély fokú ferde állása teljes mozgékonyasága mellett.	
35		Kisfokú golyva anyagcsere és szív működési zavarok nélkül.	

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>Elrútító torzképződés, elrútító nyúlszáj, ha az az ajkpíron túl terjed. Az ajkak, vagy a pofa nyákhártyájának nagyobb terjedelmű összenövése.</p>	<p>A (C) alatt elősorolt fogyatkozások, ha egyidejűleg a beszéd érthetlenné válik és az evés is jelentékenyen akadályozza van.</p>
<p>A fogak teljes, vagy majdnem teljes hiánya, ha a rágóképeség jelentékenyen hátráltatva van.</p>	
<p>Hasadt vagy átlyukadt szájpadrás, kiterjedt hegek a torokban.</p>	
	<p>A nyelv jelentékeny részének hiánya a beszéd, nyelés akadályozásával.</p>
<p>Valamely állkapocsizület összenövése. Az állsontok sérülése utáni állapot, mely a beszédet és rágóképeséget lényegesen hátráltatja.</p>	
<p>Nagyfokú dadogás, gyógyíthatatlan hangtalanság.</p>	
<p>A fej nagyfokú ferde állása.</p>	
<p>Golyva, ha egyenruhában a légzést akadályozza.</p>	<p>Golyva tartós légszomjjal, vagy anyagcsere, illetve szív működési zavarokkal.</p>

Tételszám	A fogyatkozás helye	A. Jegyzék. „Arconalszolgálatra alkalmas.“ „A.“ Azon fogyatkozások, melyek különben meglévő testi alkalmasság mellett az arconalbeli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.	B. Jegyzék. „Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“ Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg
36	II. A nyakon.	Csekély nyirokmirigyduzzanatok. Kisebb görvélykóros hegek.	Kiterjedt görvélykóros hegek, ha a mozgást nem befolyásolják.
37			Veszülletett nyaksipoly csekély váladékképződéssel.
38	III. A mellkason.	Csekély aránytalanságok a mellkas alkataban működési zavarok nélkül (kisebbfokú lapos mell, tyúkmell, tölesérmell).	
39		A kulcsesont, vagy a bordák gyógyult törései működési zavarok nélkül.	A kulcsesont, vagy a bordák gyógyult törései kislefokú működési zavarral.
40		Légzőszervek betegségei után visszamaradt kislefokú elváltozások a teljesítőképesség csökkenése nélkül.	A légzőszervek betegségei után visszamaradt, maradandó, csekélyfokú elváltozások. Inaktív specifikus tüdőcsúshurut vagy hylusfolyamat jó erőbeli állapot mellett. Nem kiterjedt mellhártya lenövé, vagy megvastagodás.
41		Kisebbfokú szívizom túltengés.	A szív beidegzési zavarai jelentékeny működési zavarok nélkül.

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>A nyirokmirigyek jelentékeny idült duzzadása genygyesedés nélkül. Hegyek, ha a mozgást jelentékenyen befolyásolják.</p>	<p style="text-align: center;">Kiterjedt idült mirigy-gümőkór.</p>
<p>Veleszületett nyaksipolyok váladékképzéssel.</p>	<p>Bárzsing maradandó szűkítése. Sipolyok a légcsőn és gégen</p>
<p>A mellkas nagyfokú eltorzulása működési zavarokkal.</p>	
<p>A kulcsesont, vagy a bordák törései jelentékeny működési zavarral.</p>	
<p>Idült hörghurut. Tüdőtágulat, hörgtágulat (bronchiectasia kevés nem bűzös váladékkal). Kiterjedt mellhártya lenövés vagy megvastagodás. Inaktív specifikus tüdőesücsurut vagy hylusfolyamat az erőbeli állapot esökkenésével.</p>	<p>Maradandó nagyfokú elváltozások a tüdőben. Nagyfokú tüdőtágulat. Rohamokban fellépő görcsös nehéz légzés (asthma). Tüdögümőkór.</p>
<p>A szív vagy véredények szervi hibái a szívizom, a szívburok idült betegségei. A szív beidegzési zavarai jelentékeny működési zavarokkal.</p>	<p>A szív, vagy nagy edény-törzsek inkompenzált szervi hibái. Útóértágulat.</p>

Tételszám	A fogyatkozás helye	<p align="center">A. Jegyzék.</p> <p>„Arévonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek különben meglevő testi alkalmasság mellett az arévonalszolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.</p>	<p align="center">B. Jegyzék.</p> <p>„Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres őr- és segédszolgálatot engedik meg.</p>
42	<p align="center">IV. Gerincoszlopon és medencén.</p>	<p>A gerincoszlopnak a rendes iránytól való eltérése, ha az illető ezáltal felöltözött állapotban nincs elrútítva. Idetartoznak az úgynevezett homorú, vagy domború hát is.</p>	
43		<p>Az egyik vállnak, vagy csipőnek csekély fel nem tűnő magasabb állása.</p>	<p>Az egyik váll, vagy csipő nagyobb fokú magasabb állása.</p>
44	<p align="center">V. A z a i t e s t e n.</p>	<p>Lépmegnagyobbodás egyéb egészségi zavarok nélkül.</p>	<p>A hasi szervek kisebb fokú idült megbetegedései (gyomor, belek, máj, hasnyálmirigy stb). Következmenyes emésztési, illetve táplálkozási zavarokkal.</p>
45		<p>Sérvhajlam, a megvékonyodott hasfalnak a lágyékesatorna táján köbögéskor fellépő kidudorodásával, vagy a lágyék esatorna tágulata.</p>	<p>Egyoldali altesti sérvek, melyek sérvkötő által állandóan és könnyen vissza tartathatók.*)</p>
46			<p>Egyik vese hiánya a másik vese zavartalan működésével.</p>
47		<p>Csekély aranyeres csomók.</p>	

*) Ide tartoznak azok az állapotok is, melyeknél a belek csak a

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmas.“ „Msza.,,</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmaslanná tesznek.</p>
<p>A gerincoszlopnak jelentékeny elferdülése. (Kyphosis, Skoliosis, Lordosis.) A gerincoszlop kóros elváltozásai. Az egyik csigolya nagyfokú kiemelkedése, vagy ferdesége.</p>	<p style="text-align: center;">Elrútitó púp. Hasadt hátgerinc</p>
<p>Az egyik vállnak, vagy csipőnek feltűnő és elrútitó magasabb állása. A medence nagyfokú eltorzulása.</p>	
<p>Hasi szervek nagyobbfokú idült megbetegedései.</p>	<p style="text-align: center;">Újképletek a hasüregben.</p>
<p>Kétoldali altesti sérvek, melyek sérvkötő által állandóan visszatarthatók, továbbá köldöksérvek, heg-sérvek és egyéb hasfali sérvek.*)</p>	<p>Bélelőesések (sérvek), melyek sérvkötő által állandóan nem tarthatók vissza.</p>
<p>Vándorvese, vándorlép, vesekövek.</p>	<p style="text-align: center;">Idült súlyos veselobok.</p>
<p>Nagy aranyeres csomók, idült végbélelőesések, gyógyíthatatlan végbélsípoly, gyógyíthatatlan repedések a végbélnyíláson.</p>	<p style="text-align: center;">Természetellenes végbélnyílás.</p>

légycsatornába jutnak, de abból nem tolnak ki.

Tételszám	A fogyatkozás helye	<p style="text-align: center;">A. Jegyzék.</p> <p style="text-align: center;">„Arevonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek különben meglévő testi alkalmasság mellett az arevonalbeli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.</p>	<p style="text-align: center;">B. Jegyzék.</p> <p style="text-align: center;">„Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.</p>
48	VI. A nemzórészek és húgyszerveken.	<p>Az egyik herének hiánya, egyik vagy mindkét herének visszamaradása a hasüregben a lágycsatorna zárt volta mellett. Az egyik herének kisebbfokú megnagyobodása vagy sorvadása.</p>	<p>Egyik vagy mindkét herének a lágycsatornában fekvése. Mindkét here nagyfokú sorvadása.</p>
49		<p>Mérsékelt tömlők az ondószínóron, mérsékelt ondóviszérserv, a mellékherék csekély megvastagodása, mérsékelt fokú vizserv.</p>	
50		<p>Fitymaszűkület a vizelet akadályozása nélkül, a húgyesőnek a makk közelében való végződése.</p>	
51		<p>Valamely végtagnak csekélyebb megrövidülése a működés befolyásolása nélkül.</p>	
52	<p>VII. A végtagokon a) Általában</p>	<p>Az egyes végtagok terjedelmének különbsége, teljesen szabad mozgathatóság és használhatóság mellett.</p>	<p>Az egyes végtagok terjedelmének különbsége a mozgathatóság, illetve használhatóság kisebbfokú korlátozottsága mellett.</p>

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas. „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Mszn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>Himnőképződés vagy a himvessző majdnem teljes hiánya: Mindkét here hiánya. A here vagy mellékhere jelentékeny megnagyobbodása.</p>	
<p>Nagyfokú fájdalmas ondóviszérés: a here nagyfokú víz- vagy vérsérve.</p>	
<p>A húgycsőnek a himvessző közepén vagy tövén való végődése. Húgysipoly. Hólyagkövek. Gyógyíthatatlan ágyba vizezés.</p>	
<p>Valamely végtag jelentékeny megrövidülése vagy elgörbülése.</p>	<p>Valamely végtagnak vagy jelentékeny részének feltűnő eltorzulása, megcsontítása vagy hiánya.</p>
	<p>Az egyik végtag feltűnő sorvadása vagy tömegének jelentékeny megnagyobbodása, minek folytán használata akadályozva van.</p>

Tételszám	A fogyatkozás helye	A. Jegyzék. „Arevonalszolgálatra alkalmas.” „A.” Azon fogyatkozások, melyek különben meglévő testi alkalmasság mellett az arevonalszolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.	B. Jegyzék. „Segédszolgálatra alkalmas.” „S.” Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres őr- és segédszolgálatot engedik meg.
53	g: p e d i s	Egyes végtagoknak rövidülés nélkül gyógyult csonttörései, a csöves csontoknak hossz tengelyüktől való jelentéktelen eltéréssel is, ha ezen végtagok egyébként teljesen mozgathatók és erősek.	Csekély rövidüléssel gyógyult csonttörések, valamint csontduzzanatok, ha a végtagok szabad mozgását jelentékenyen nem akadályozzák.
54	é s p e d i s a) Általában		Idült izületi és izomcsúsz a törzs és végtagok működésének kisebbfokú korlátozottsága mellett. Anatómiai elváltozás nélkül.
55	t a g o k o n é s p e d i s é s p e d i s	Oly hegek, melyek az illető végtag működését nem, vagy csak jelentéktelenül korlátozzák.	Oly hegek, melyek a felszerelés és a fegyver viselését akadályozzák.
56	v é s p e d i s		
57	VII. A v é s p e d i s	Egy ujj körömpercének hiánya, a jobb hüvelykujj kivételével. Egy kéz két ujjának körömpercének hiánya. *) **)	A jobb hüvelykujj körömpercének hiánya. *)

*) Körömperc hiánya esetében a fegyvernem kiválasztása. Csonka
 **) Az egyik hüvelyk- vagy jobb mutatóujj merevségénél, vagy csekély

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmatlan.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Mszn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>Csontduzzanatok és csonttörések maradandó következményei, ha a végtagok szabad mozgását jelentéketlenül akadályozzák.</p>	<p>Jelentékeny rövidüléssel vagy alakeltéréssel gyulladt csonttörések, melyek által a végtagok használata lehetetlenné van téve.</p>
<p>Idült ízületi gyulladások. Szokványos ficam, ha az állami alkalmazásban levő orvosok vagy nyilvános gyógyintézetek által ismételtelen megállapított és az erre vonatkozó bizonyítékok rendelkezésre állnak. Sérülések következményei, az ízületek működésének jelentékeny akadályozásával.</p>	<p>Izületi gümőkör.</p> <p>Nagyobb ízületek idült gyulladásainak maradandó következményei (zsugorodás, merevség), idült ficamok, álizületek, azok működésének teljes megszüntetése vagy nagyfokú akadályozása mellett.</p>
<p>Nagy kiterjedésű vagy tapadó hegek, melyek a végtagok mozgását jelentéketlenül gátolják, vagy nagyon elrútítanak.</p>	
	<p>Valamely végtag hűdése.</p>
<p>Kettőnél több ujj körömpercének hiánya ugyanazon kézen.</p>	

körömperc hiányzónak veendő.

elgőrbülésénél csak meghatározott csapatokhoz és intézetekhez.

Tételszám	A fogyatkozás helye	<p align="center">A. Jegyzék.</p> <p>„Arévonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek különben meglevő testi alkalmasság mellett az arévonalszolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.</p>	<p align="center">B. Jegyzék.</p> <p>„Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.</p>
58	<p align="center">VII. A v é g t a g o k o n é s p e d i g:</p> <p align="center">b) A felsőkön.</p>		Egy ujj hiánya, a hüvelyk és jobb mutatóujj kivételével. Egy ujj két percének hiánya egy ujj hiányával egyenlőnek tekintendő.
59			Egy-egy ujj hiánya mindkét kézen, a hüvelykujjak, vagy a jobb mutatóujj kivételével.
60		Egy ujj csekély elgörbülése, ha az alapízület mozgatható.	Egy ujj merevsége, ha az alapízület mozgatható.
61			Mindkét kéz egy-egy ujjának merevsége vagy csekély elgörbülése.
62		Egy ujj túlszáma	
63	<p align="center">c) Az alsókön.</p>	Egy lábujj hiánya (az öreg ujj kivételével) egy lábujj-pere hiánya (az öregujjának kivételével), ha ez által a menetelés akadályozva nincs.	Egy-egy lábujj hiánya mindkét lábon (az öregujj kivételével) az öregujj körömpercének hiánya vagy több lábujjperc hiánya, ha ez által a járás nem akadályoztatik.
64		Egyes ujjak merevsége, elgörbülése, továbbá két ujj egymáson fekvése, ha ez által a menetelés akadályozva nincsen.	Több ujj merevsége, elgörbülése egymáson fekvése, ha ez által a járás nem akadályoztatik.

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmatlan.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>A jobb mutatóujj hiánya, egyik hüvelykujj hiánya.</p>	
<p>Egy kéz két ujjának hiánya.</p>	
<p>Bármelyik ujjnak nagyfokú kampószerű elgörbülése.</p>	
<p>Egyik kéz két vagy több ujjának merevsége vagy elgörbülése.</p>	<p style="text-align: center;">Tenyérsugor.</p>
<p>Két vagy több ujjnak összesenövése, ha ez a fegyver használatát akadályozza.</p>	
<p>Az öregujj hiánya egy lábon, legalább két ujj hiánya, ha ez által a járás nem akadályoztatik.</p>	
<p>Több lábujj egymáson fekvése. Egy vagy több lábujj merevsége, jelentékeny elgörbülése vagy jelentékeny elidomtalanodása, ha ez által a járás jelentékenyen akadályoztatik, vagy a katonai lábbeli viselése lehetlenné válik.</p>	

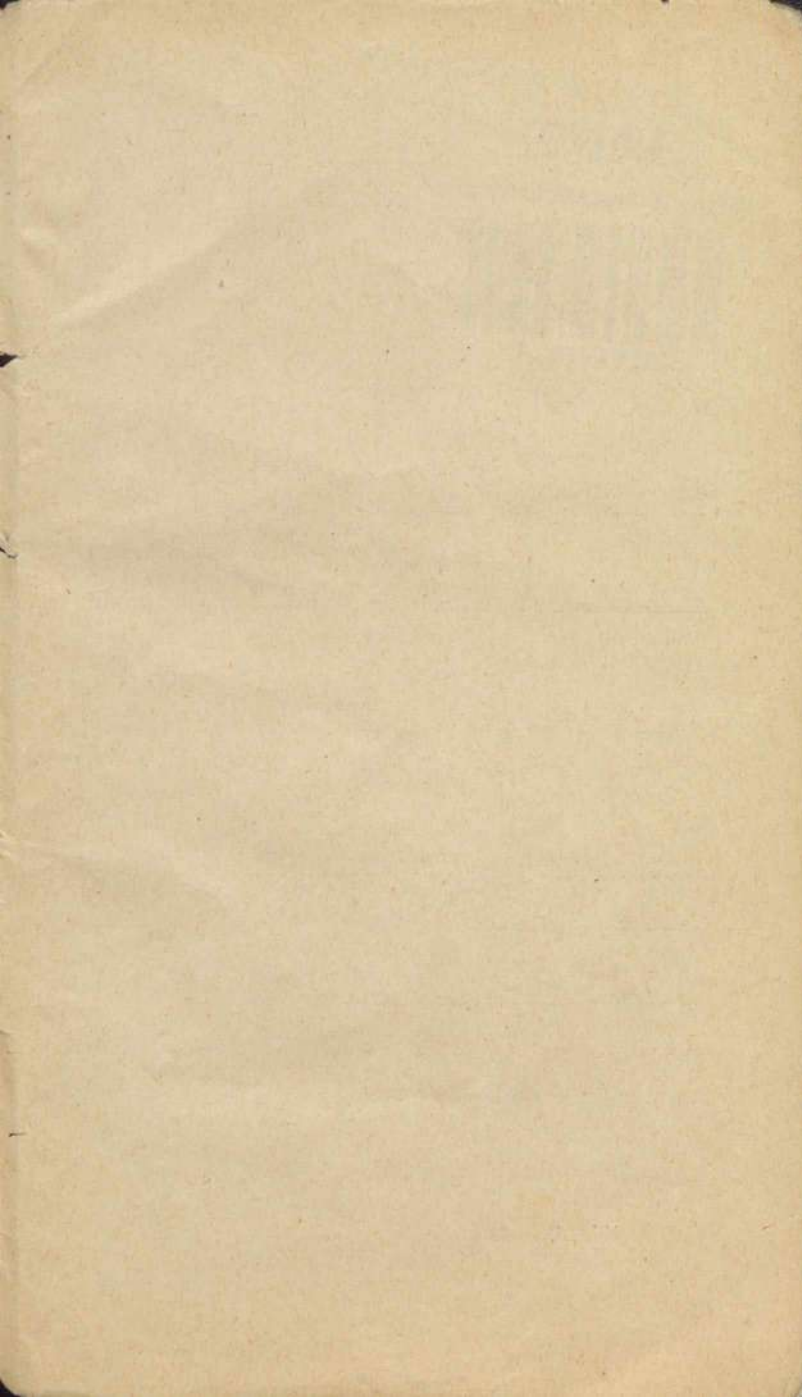
Tételszám	A fogatkozás helye	<p style="text-align: center;">A. Jegyzék.</p> <p>„Arvonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“</p> <p>Azon fogatkozások, melyek különben meglévő testi alkalmasság mellett az arvonalbeli fegyveres szolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.</p>	<p style="text-align: center;">B. Jegyzék.</p> <p>„Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“</p> <p>Azon fogatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.</p>
65	VII. A végtagokon és pedig: c) az alsókon	Egy lábujj túlszáma vagy egyes lábujjak összenövése, ha ez által a menetelés akadályozva nincsen.	Több lábujj túlszáma vagy több lábujj összenövése, ha ez által a járás nem akadályoztatik.
66		Mérsékelt térd-surlás, mérsékelt kardlábak, továbbá a menetelést nem gátló s nem igen nagyfokú és el nem rútitó hátragörbült alsó végtagok.	Jelentékenyen el nem rútitó alakhibák, mint térd-surlás, különösen a lábszárak kifelé vagy hátragörbülése, ha a járást nem akadályozzák.
67		Széles láb, lapos láb. Nem gyulladáshoz vezető talp. Az öregujj erősebb bütykei, amíg a menetelést nem gátlják.	Kisebb fokú gacsos láb, az öregujj erősebb bütykei, amíg a járást nem akadályozzák.
68		Kisebb terjedelmű mérsékeltén tágult vivőerek csomóképződés nélkül. Egyes csomók a vivőerek tágulatával.	Nagyobb fokú, az alsó végtagok nagyobb részére kiterjedő vivőértágulatok csomóképződés nélkül.
69			
70	VIII. Általános természetű vagy a test különböző részében előforduló betegségek és fogatkozások.		
71			

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernelküli szolgálatra alkalmas,“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernelküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p>A lábujjak túlszáma, ha ez a járást akadályozza. Egyik láb valamennyi újának teljes összenövése.</p>	
<p>Feltűnően elrúttító alakhibák, mint nagyfokú térd-surlás, különösen az alszáraknak nagyon kifejtett kifelé, vagy hátragörbülése.</p>	
<p>Lúdtalp, gacsos láb, gyulladáshoz vezető jelenségekkel, fájdalommal bőrvastagodás a talpon.</p>	<p>Feltűnően eltorzult járásra nem alkalmas láb. (Donga-, sarok-, ló-, ívelt-láb.)</p>
<p>Jelentékeny, kiterjedt vivóértágulatok esomóképződéssel. A láb és alszár idült nehezen gyógyítható fekélyei, vagy ezek után maradt kiterjedt érzékeny hegek.</p>	
<p>Nagyfokú szokványos lábizzadás.</p>	
	<p>Törpealak, az egész test elnyomorodása.</p>
<p>A vér, a nyirok, a vérképző szervek középsúlyos idült megbetegedései (leukaemia, vérszegénység, cukros húgyár, egyszerű húgyár).</p>	<p>A vér, a nyirok és vérképző szervek súlyos gyógyíthatatlan megbetegedései, cukros húgyár súlyos előrehaladt állapota.</p>

Tételszám	A fogyatkozás helye	<p style="text-align: center;">A. Jegyzék.</p> <p>„Arevonalszolgálatra alkalmas.“ „A.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek különben meglevő testi alkalmasság mellett az arevonalszolgálatra való alkalmasságot nem zárják ki.</p>	<p style="text-align: center;">B. Jegyzék.</p> <p>„Segédszolgálatra alkalmas.“ „S.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyveres ör- és segédszolgálatot engedik meg.</p>
72	<p style="text-align: center;">VIII. Általános természetű vagy a test különböző részein előforduló betegségek és fogyatkozások.</p>		
73			<p>A kevésbbé fejlettekre nézve lásd ezen utasítás 7. §-ának 2. pontját.</p>
74		<p>Elhízottság a teljesítő-képesség csökkenése nélkül.</p>	<p>Elhízottság a teljesítő-képesség csökkenésével.</p>
75		<p>Idült jóindulatú nem ragályos bőrkiütések, elrúttítás és működési zavarok nélkül.</p>	
76		<p>Kis jóindulatú dagadatok, melyek sem a ruházat viselését, sem a fegyver használatát nem gátolják.</p>	
77			
78			
79			
80			

<p style="text-align: center;">C. Jegyzék.</p> <p>„Fegyvernélküli szolgálatra alkalmas.“ „Fn.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek csak a fegyvernélküli szolgálatot engedik meg.</p>	<p style="text-align: center;">D. Jegyzék.</p> <p>„Minden szolgálatra alkalmatlan.“ „Msza.“</p> <p>Azon fogyatkozások, melyek minden katonai szolgálatra alkalmatlanná tesznek.</p>
<p style="text-align: center;">Idült mérgezések.</p>	
<p>Nagyfokú lesoványodás. Nagyfokú általános testi gyengeség.</p>	
<p>Elhízottság a teljesítőképesség nagyfokú csökkenésével.</p>	
<p>Lupus. Gyógyíthatatlan, a test legnagyobb részére kiterjedt bőrbetegségek.</p>	
<p>A szabad mozgást gátló jóindulatú daganatok.</p>	<p>Feltűnően nagy, gyógyíthatatlan daganatok és kinövések, valamint minden rosszindulatú újképlet.</p>
	<p style="text-align: center;">Csontgímőkór.</p>
<p>Az idegrendszer minden súlyos betegsége.</p>	
	<p style="text-align: center;">Eskór.</p>
<p>Feltűnően visszamaradt szellemi fejlettség. Minden kiállott vagy meglévő gyógyítható elmebetegség.</p>	<p style="text-align: center;">Minden gyógyíthatatlan elmebetegség.</p>

ZMNE

Egyetemi Központi Könyvtár

84709759

DR

